

דיווח שבועי | מגדלי הדרום

22.10.2026 מ' 26-41

למען הדורות הבאים

שמירה על הקרקע היא בעלת משמעות רחבה. כבר בספר בראשית נכתב "לעבדה ולשמרה" (ב', ט"ו). לא רק לשמור עליה מפני גזל, אלא גם על איכותה, פוריותה ויכולתה להמשיך ולהניב לדורות הבאים.

השבוע התקיים במרכז מחקר גילת כנס שימור קרקע וחקלאות בת-קיימא. בין הנושאים שנסקרו: מזרעות אי-פליחה משולבות דישון, הפועלות בצפון הארץ ובדרומה. שיטת האי-פליחה נותנת מענה לשלושה אתגרים מרכזיים: צמצום סחף הקרקע, שיפור קליטת המים ואגירתם ושימור השכבה הפורייה. אז מדוע השיטה טרם קנתה לה אחיזה רחבה בשטח? לכך יש תשובות שונות, מקצועיות, תפעוליות וכלכליות.

עוד נדונו בכנס ההיבטים היישומיים של מערכות אגרו-סולאריות בגד"ש, על יתרונותיהן ואתגריהן, גידולי שירות במטעים, וכן צמחיית שירות רב-שנתית במטעי האבוקדו בגד"ש דגנים, שהציגה איה רפאל-כהן.

שימור קרקע איננו רעיון חדש, אלא תפיסת עולם חקלאית המחייבת מבט רחב, חשיבה רב-שנתית ובעיקר הוכחת יעילות לאורך זמן. בין הרצון לשמר את הקרקע לדורות הבאים, לבין הנכונות לשנות ממשקי גידול, נדרשים מחקר, ניסיון מצטבר וסבלנות. ולחקלאים, כידוע, יש סבלנות. עובדה!

יש דגים בים המלח!

מבצע "שאגת הארי", שנפתח בסוף פברואר 2026, שיבש את התוכניות ודחה את טיול המגדלים המסורתי. השבוע יצאנו להשלים את החסר. **בין מדבר לים, אל המקום הנמוך בעולם**, ירדנו לגלות את צפונותיו של ים המלח. פגשנו פסיפס מרתק של אנשים מיוחדים, נופים עוצרי נשימה ותופעות טבע מפתיעות. למדנו שגם נסיגת מפלס ים המלח, על השלכותיו הקשות, חושפת תופעות טבע חדשות ומסקרנות.

בחוות האפרסמון באלמוג שמענו מגי ארליך על סגולותיהם והפוטנציאל הגלום בצמחים קדומים, השזורים בהיסטוריה היהודית של האזור. בהמשך יצאנו עם שלומי לובטון למסע בחבל ארץ הבולענים. טבלנו במים מתוקים, חמים וקרים, התפלשנו בבוץ מינרלי משובח, ואפילו גילינו שיש דגים בים המלח! לא ממש בים עצמו, אלא בשפכי המעיינות המתוקים הזורמים אליו. מי היה מאמין? במצוקי דרגות, שם העברנו את הלילה, שמענו הרצאה מרתקת של הגיאולוג וחוקר המערות בועז לנגפורד, שפתח בפנינו צוהר לעולם הנסתר של מערות האזור ואוצרותיהן. למחרת יצאנו לשייט קיאקים למפרץ הפנינים, וקינחנו ברחצה בבולען הגדול. חוויה יוצאת דופן של קור וחום, מלוח ומתוק.

יומיים גדושים בחוויות, במפגשים עם אנשים מיוחדים ובתופעות טבע מרתקות. אבל מעבר לכל אלה, היה זה מפגש של חבורת גד"שניקים מופלאה, שהביאה איתה חברות, סקרנות, הומור ושמחת חיים. כי בסוף, כמו תמיד, לא רק **המקומות שבהם היינו**, עושים את הטיול, אלא בעיקר **האנשים**.

שאינם היינו.

לא למחוק את ההבדלים בינינו.....

במשך עשור וחצי של כתיבת הד"ש השתדלתי להימנע מהבעת עמדות פוליטיות מוצהרות. מודה, לא תמיד הצלחתי. יש דברים היוצאים מהלב וקשה להסתירם מאחורי מילים זהירות. הפעם אני מבקש לחרוג ממנהגי. לא מתוך רצון לשכנע, אלא מתוך חשש עמוק לדמותה ולעתידה של המדינה. עתידה הקרוב והרחוק. לדעתי, הממשלה הזו צריכה ללכת. גדשה הסאה ממעשיה וממחדליה. ואין זו שאלה של ימין ושמאל (אגב, תזכירו לי מה זה שמאל?). על כף המאזניים מונח דבר גדול בהרבה — נשמתו של העם הזה.

נשמה פצועה הזקוקה לחיבור, לחיבוק ולאיוחי. זקוקה למנהיגות שתדע לראות את המשותף, לגשר על המפריד ולחבר מחדש את חלקיו של הפסיפס הישראלי. **לא למחוק את ההבדלים בינינו, אלא לזכור שמה שמחבר אותנו גדול וחשוב ממה שמפריד.**

ובתוך כל החשש הזה, אני מבקש להשאיר מקום לתקווה. תקווה שנדע לבחור בדרך שתאפשר לנו לשוב ולהביט זה בזה בעיניים, לבנות אמון ולמצוא מחדש את תחושת הביחד. האחריות לעתיד המדינה מונחת גם בידינו. למעננו, למען ילדינו ולמען הדורות הבאים.

שבת שלום ובחירות נכונות

